

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 9P/34/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2720200695
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Guček
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2020:2720200695.3

Uznesenie

Okresný súd Skalica vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. Q., L.. X.X.XXXX, J. O. Q. Č., toho času bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: C. C., L.. XX.X.XXXX, trvale bytom C. C., toho času D., Q. XX a G. Q., L.. X.X.XXXX, P. J. Y., I. XXXX/XX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica na zastupovanie maloletého dieťaťa C. Q., L.. X.X.XXXX v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

II. Súd dočasne zveruje maloletú C. Q., L.. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky C. C., L.. XX.X.XXXX, toho času bytom D., Q. XX, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, a to na čas do skončenia konania vo veci samej.

III. Otec je povinný platiť výživné na mal. C. v sume 73 eur s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

odôvodnenie:

1. Dňa 22.7.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky maloletého dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa matka domáha, aby súd zveril maloletú C. do jej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 8P/101/2017-39 zo dňa 24.8.2017 bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť vykonávaná v centre pre deti a rodiny Compass, n.o., Y.. Následne na základe rozhodnutia o neodkladnom opatrení Okresného súdu Malacky č.k. 9P/223/2019-9 zo dňa 20.11.2019 bola maloletá umiestnená v Reedukačnom centre v Č.. V tomto školskom roku maloletá končí povinnú školskú dochádzku, v auguste dosiahne 16 rokov. Od septembra 2020 bude navštevovať Stredné odborné učilište poľnohospodárske, odbor šička, ktorý si sama vybrala. Pobyt v Centre v Y. by značne skomplikoval jej dochádzanie do školy. Ďalej uviedla, že správanie maloletej sa zlepšilo, výchovný pobyt jej prospel, v súčasnosti sa maloletá správa slušne, nemá s ňou počas krátkodobých pobytov žiadne výchovné problémy. Chce, aby maloletá opäť vyrastala so svojou rodinou a začala si plniť svoje študijné povinnosti samostatne.

2. Podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o rodine) žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolíznym opatrovník“).

3. Vzhľadom na skutočnosť, že žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom, súd

maloletému dieťaťu ustanovil na zastupovanie v konaní nariadení o neodkladného opatrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica ako kolízneho opatrovníka.

4. Z rodného listu maloletej C. mal súd preukázané, že sa narodila dňa X.X.XXXX v D. C. C. I. (teraz C.), nar. XX.X.XXXX a otcovi G. Q., L. X.X.XXXX. Podľa rozhodnutia Strednej odbornej školy dopravy a služieb v Y. zo dňa 22.5.2020 bola maloletá C. prijatá na denné štúdium do prvého ročníka Strednej odbornej školy dopravy a služieb v Y. na učebný odbor: výroba konfekcie v školskom roku 2020/2021. Rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 8P/101/2017-39 zo dňa 24.8.2017 bola nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť vykonávaná v Centre pre deti a rodiny Compass, n.o., Y.. Na základe rozhodnutia o neodkladnom opatrení Okresného súdu Malacky č.k. 9P/223/2019-9 zo dňa 20.11.2019 bola maloletá umiestnená v Reedukačnom centre v Č..

5. Zo spisu 9P/34/2020-16 súd zistil, že matka maloletej doručila súdu dňa 1.6.2020 návrh, ktorým žiadala zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletou C.. Uznesením 9P/34/2020-11 zo dňa 10.6.2020 súd preniesol príslušnosť na Okresný súd Trnava, ktorý je príslušným súdom maloletej, nakoľko maloletá C. je umiestnená v Detskom domove COMPASS v Y., ktorý sa nachádza v obvode Okresného súdu Trnava. Uznesením č.k. 9P/34/2020-16 zo dňa 24.7.2020 súd spojil na spoločné konanie veci vedené na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 9P/34/2020 a sp. zn. 9P/47/2020 s tým, že spojené konanie sa bude viesť pod sp. zn. 9P/34/2020.

6. Podľa § 113 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) ak nie je príslušný súd známy alebo ak nemôže včas vykonať procesné úkony, koná súd, v ktorého obvode sa maloletý zdržuje. Len čo je to však možné, postúpi vec príslušnému súdu.

7. Súd rozhodol o neodkladnom opatrení aj napriek tomu, že nie je miestne príslušným súdom, pretože maloletá sa v čase podania návrhu zdržiava u matky v meste Skalica. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva potreba okamžitej úpravy pomerom maloletého dieťa a procesné úkony súdov v rámci postupovania spisov (prenášania príslušnosti) môžu trvať aj vyše mesiaca, čím by mohol byť zmarený zmysel neodkladného opatrenia.

8. Zo Správy z prešetrenia pomerov od ÚPSVR Skalica mal súd preukázané, že maloletá C. sa v súčasnosti nachádza v domácnosti u matky v D. na adrese K. Q. XX. V domácnosti žije so svojou matkou, manželom matky p. L. C. a dvomi maloletými deťmi. Domácnosť je dostatočne zariadená a vybavená potrebám rodiny. Matka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke s mal. C. a mal. C., s manželom G. C. v októbri 2020 očakávajú tretie spoločné dieťa. Matka i jej manžel majú záujem, aby maloletá C. ostala bývať s nimi v domácnosti. Matka uviedla, že správanie maloletej C. sa polepšilo, niekedy je výbušná, ale inak sa snaží matku rešpektovať. Maloletá C. sa začala stretávať aj so svojím otcom, matka maloletej nebráni v tom, aby sa s otcom stretávala. Maloletá C. je prijatá od septembra 2020 na Strednú odbornú školu v Y., odbor výroba konfekcie. ÚPSVaR Senica, pracovisko Skalica vykonal dňa 30.7.2020 pohovor s maloletou C., ktorá uviedla, že chce ostať bývať u matky, predtým bola umiestnená v Centre pre deti a rodiny Hlohovec, odkiaľ stále utekala, preto ju umiestnili do Reedukačného centra. Nechce sa vrátiť do Centra pre deti a rodiny, u matky je už mesiac, je tam spokojná, pomáha jej s mladšími súrodencami aj v domácnosti. Niekedy sa jej stane, že je výbušná, pripisuje to puberte, ale snaží sa matku poslúchať. S partnerom matky si rozumie veľmi dobre. Stretáva sa aj so svojím otcom, vždy sa dobre porozprávajú. Teší sa do školy na nový kolektív. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, odbor sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Skalica, nezistil žiadne nedostatky vo výchove a starostlivosti o maloletú C.. Matka má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú.

9. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa článku 4 CMP súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

11. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d/ CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

15. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. O nariadení neodkladného opatrenia súd spravidla rozhoduje bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti súd v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Súd poukazuje na to, že neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie vo veci a jeho účelom v danom prípade je len dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo dieťaťa ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia a požiadavky zákonodarcu na rýchlosť jeho vydania vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Ak však súd má k dispozícii skutkové zistenia, že maloletému dieťaťu hrozí ujma na jeho právach, v záujme dieťaťa bude vždy jeho ochrana pred takýmto možným rizikom v podobe nariadenia neodkladného opatrenia.

18. Po oboznámení sa s listinnými dôkazmi obsahnutými v spise je súd toho názoru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný dôvodne. Dočasná úprava pomerov maloletej C. je jednoznačne v jej záujme. Zo správy ÚPSVaR Senica mal súd preukázané, že správanie maloletej sa zlepšilo, nespôsobuje výchovné problémy a v súčasnosti má matka vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú. Z uvedeného vyplýva, že toho času pominuli dôvody, pre ktoré bola maloletá umiestnená do ústavnej starostlivosti a jej návrat do rodinného prostredia je žiaduci. Vzhľadom na najlepší záujem dieťa súd návrhu vyhovel, pretože starostlivosť o dieťa majú v prvom rade zabezpečovať jeho rodičia.

19. Súd zároveň upozorňuje na skutočnosť, že ide len o dočasné zverenie cestou neodkladného opatrenia. Súd dodáva, že nerozhodol podľa § 325 CMP z dôvodu, že maloleté dieťa sa neocitlo bez akejkoľvek starostlivosti a takisto má súd za to, že jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj nie sú vážne ohrozené alebo narušené. Neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú aj právne pomery, i keď len predbežné. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je návrh navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je predbežné opatrenie potrebné, teda naliehavosť situácie. Existencia ustanovenia § 367 ods. 1 CMP nevyklučuje možnosť vydania neodkladného opatrenia, na základe ktorého súd dočasne zverí dieťa do osobnej starostlivosti.

20. Keďže došlo k zmene v osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, bolo potrebné určiť výživné druhému rodičovi. V zmysle § 366 CMP súd neodkladným opatrením môže nariadiť účastníkovi, aby platil výživné v nevyhnutnej miere, teda v rozsahu určenom na uspokojovanie základných životných potrieb oprávnenej osoby, ktorou je v tomto prípade mal. dieťa. V danom prípade súd uzavrel, že úprave vyživovacej povinnosti v nevyhnutnej miere v zmysle § 366 CMP v tomto prípade zodpovedá určenie výživného otcovi vo výške, ako bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 8P/101/2017-39 z 24.8.2017. Súd neurčil vyššie výživné vzhľadom na to, že v čase vydania neodkladného opatrenia nebol objektívne zistený príjem otca.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutkový stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku)

Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).